

PEST — BUDAI cégerek

A «Fejedelmi Budát, a polgári Pestet» — amint Garay nevezi — a növekvő lokálpatriotizmus révén kezdjük felfedezni, megbecsülni és szeretni. Még emlékszünk gyermekkorunkból régi-régi házakra, ki-beugró, szobrokkal ékes barokk kapukra, amelyek nyomtalanul tűntek el.

Vágyódva kutatjuk a múltat, eleink, a régiek csendes életét, a békét. Vasárnap délután a Vár zeg-zúgos utcáin bolyongva, «hová vissza-vissza jár Mátyás lelkének sugára», éljük ki romantikus hajlandóságunkat. Vagy megszire, Óbudára kalandozunk, amelyet most «rendeznek» s megnézzük, miként tűnnek el a kis zsindeyes házikók. Félve közelítünk az óbudai templom felé, de megnyug-

szunk: Szent Flórián és Szent János szobra még ott áll. A Belvárosban, még ha utunk sietős is, be-bekukkantunk egy-egy udvarba, ahol elfelejtve, árván áll a vörösmárvány kút, szobor. Még ott ácsorog s szeretné hallgatni a víz csobogását, a Bálványutca 19. számú ház udvarán a klasszikus formájú, bájos arcú Vízhordó-leány. A 20-as számú házban régi ismerősként mosolyog ránk «Flórásszony», koszorúval a karján. A 26-os udvarban canovás oroslán hűségesen őrzi a kút csapját. Jajj annak, aki hozzányúl! Az Eötvös-tér 2-es számú palotában Nepomuki Szent János feje fölött ragyog az öt csillag, kezében ott a pálmaág. Ő egyébként Pest-Buda egyik legkedve-

sebb szentje. A nagy árvizek idején, amikor a külvárosokban tizennégy napig is jártak csónakokkal — könyörögtek hozzá segítségért. Az Eötvös-téri udvarba úgy került, hogy a ház helyén egykor régesrégén egy kis meghitt barokk kápolna állott, ahová a közelben levő sóhivatal tisztviselői jártak misére. A kis templomocska lebontásakor, valószínűleg annak oltáráról került mai helyére a szobor.

A régi pest-budai házak udvarainak dísze a kút. Az utcán az üzletek s kapuk felett cégerek képviselték a művészetet. A faragott, festett cégtáblák nemcsak kultúrhistoriai emlékek. Még ma is a múzeumokban, élő tanui, elődeink művészetre való vágyódásának. Megelevenítik a

A Váci-utca. Alt Rudolf rajza. Hátterben a Kristóf-szoborral